

Anonim şirket yönetim kurulunun karar alamayacağı konular nelerdir?

Anonim şirket yönetim kurulunun karar alamayacağı konular nelerdir? -
03.04.2016

Anonim şirket, kural olarak, yönetim kurulu tarafından yönetilir ve temsil olunur. Yönetim kurulu, şirketin amacına ve işletme konusuna giren her tür işleri ve hukukî işlemleri, şirket adına yapabilir ve bunun için şirket unvanını kullanabilir. Ancak, yönetim kurulu, yetkileri sınırsız olan bir organ değildir. Dolayısıyla, anonim şirketlerde yönetim kurulunun dilediği her konuda karar alabilmesi hukuken mümkün değildir. Oysa, uygulamada, yönetim kurulunun zaman zaman kendisine tanınan sınırların dışına çıkarak, şirkete ait her türlü konuda karar aldığı ve uygulamaya koyduğu hallere rastlanabilmektedir.

Uygulamada anonim şirket yönetim kurulunun en fazla yetki aşımında bulunup karar aldığı konular, Kanunla sadece genel kurula tanınan alanlarda karşımıza çıkmaktadır. Oysa, TTK'da genel kurul ile yönetim kuruluna ayrı ayrı devredilemez birtakım görev ve yetkiler tanınmış, bunlar birbirlerinden kesin çizgilerle ayrılmış ve bunların sadece o organ tarafından kullanılması öngörülmüş, yetki devri kesinlikle yasaklanmıştır. Bu çerçevede, yönetim kurulu, TTK ve şirket esas sözleşmesi ile genel kurulun yetkisine bırakılan konularda karar alamaz. Bu işlev ayrımına rağmen, yönetim kurulunun genel kurulun görev ve yetki alanına giren kararlar alması, bu kararların butlanını yani geçersizliğini gündeme getirir. Çünkü, TTK'da yönetim kurulunun diğer organların devredilemez yetkilerine giren ve bu yetkilerin devrine ilişkin kararlarının batıl olduğu hükme bağlanmıştır. Örneğin; yönetim kurulu, ücretleri ile huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi haklarını belirleyemez, üyelerden birini görevden almaz, denetçi atayamaz, kâr payı dağıtımına gidemez, şirketin feshi yönünde karar alamaz, önemli miktarda şirket varlığını toptan satamaz, birleşme, bölünme, tür değiştirme kararı alamaz, sermayenin artırımına yahut azaltımına gidemezler.

Butlanın tespiti davasının bir süreye bağlı olmaksızın açılabilmesi, yönetim kurulunun bu türden kararlarının, yıllar sonra davaya konu olmasına sebebiyet verebilir, bu da o karara dayalı onlarca ilişkinin ortadan kaldırılması gibi telafisi güç sonuçlar doğurabilir. Teoride organlar arası işlev ayrılığı ele alınırken, genel kurulun ve yönetim kurulunun ayrı organlar olduğu belirtilse ve bu organlar farklı kişilerden oluşuyor şeklinde algılansa da, pratikte anonim şirketlerimizin büyük bir çoğunluğu aile şirketi olup aynı ailenin fertlerinden oluşur ve bu ortaklar aynı zamanda yönetim kurulu üyesi olarak görev yaparlar. Yani, genel kurulu oluşturan kişiler ile yönetim kurulunu oluşturan kişiler genelde aynıdır. Ancak, yönetim kurulu ile genel kurulu oluşturan kişiler genelde aynı olsa dahi, pay sahiplerinin ve yönetim kurulu üyelerinin, genel kurula tanınan devredilemez görev ve yetkilere vakıf olup, TTK'nın genel kurulca karara bağlanmasını emrettiği hususları genel kurul olarak görüşüp kararlaştırmaları, yönetim kurulu olarak bu konularda karar almaktan çekinmeleri gerekir.

Soner ALTAŞ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Başmüfettişi

DÜNYA

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres:

Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA